

จดหมายข่าว

ราชบัณฑิตยสถาน

ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๑๒๑๓ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๒๐๑๔, ๐ ๒๒๒๑ ๕๔๔๖, ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๐๙, ๐ ๒๒๒๑ ๖๗๒๖

ปีที่ ๑๔

ฉบับที่ ๑๖๑

ตุลาคม ๒๕๔๗

ISSN 0857-7064

ข่าวราชบัณฑิตยสถาน

ขอ แสดงความยินดีในโอกาสที่ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รท. ดร. บรรจบ บรรณรุจิ** ภาควิชาสังคมศาสตร์และ การเมือง ประเพณีปรัชญา สาขาวิชาศาสนศาสตร์ ได้รับแต่งตั้ง เป็นรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งโลก ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ● **ศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วงษ์วิเศษ** ภาควิชาสังคมศาสตร์ ภาควิทยาศาสตร์ ประเพณีวิทยาศาสตร์ประยุกต์

สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๗ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย ของ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ● **รองศาสตราจารย์ดวงพร นพคุณ** กรรมการในคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมชื่อภูมิศาสตร์สากล ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็น “คนดีสังคมไทย” ประจำปี ๒๕๔๗ สาขาผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม ●

การอภิปรายทางวิชาการในโอกาสฉลองการสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๔

ราช บัณฑิตยสถานจัดกิจกรรมเพื่อฉลองการสถาปนาราชบัณฑิตยสถาน ครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๔ โดยจัดให้มีการอภิปรายทางวิชาการขึ้นในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ ถนนรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดย ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดงาน ได้แก่

การปาฐกถาทางวิชาการเรื่อง “**ตัวแบบใหม่ของการจัดการระบบราชการไทย**” โดย ศาสตราจารย์ ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช ราชบัณฑิต ณ ห้องกษัตริย์ศึก ๒ (เวลา ๙.๐๐-๑๔.๐๐ น.) ดำเนินการโดยสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

การอภิปรายทางวิชาการเรื่อง “**ความร่วมมือระหว่างวิชาชีพในการพัฒนาประเทศ**” ณ ห้องกษัตริย์ศึก ๓ (เวลา ๙.๐๐-๑๔.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิง สุมณฑา พรหมบุญ นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นายวิศิษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ อุปนายกสภา เกล็ดกรรม รองศาสตราจารย์ต่อตระกูล ยมนาค นายกสมาคม วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ

ศาสตราจารย์ ดร.สนิท อักษรแก้ว ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อม โดยมีศาสตราจารย์ ดร.กำจร มนูญปัจ ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย และการอภิปรายเรื่อง “**๒๐๐ ปี บิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย**” ณ ห้องบำรุงเมือง (เวลา ๘.๓๐-๑๔.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขาว เหมือนวงศ์ ผู้วิจัยพระอัจฉริยภาพในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทางด้านดาราศาสตร์ และนายอารี สวัสดิ์ นายกสมาคมดาราศาสตร์แห่งประเทศไทย โดยมีรองศาสตราจารย์สุภาพ ภูประเสริฐ ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย การอภิปรายทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าวดำเนินการโดย สำนักวิทยาศาสตร์

การอภิปรายทางวิชาการเรื่อง “**สุนทรียภาพแห่งชีวิต : คุณค่าทางจิตศิลป์**” ณ ห้องกษัตริย์ศึก ๑ (เวลา ๘.๓๐-๑๔.๐๐ น.) ผู้อภิปรายประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.สันติ เล็กสุขุม ภาควิชาสังคมศาสตร์ นายชนก สาคกริก ภาควิชาสังคมศาสตร์ นายปัญญา นิตยสุวรรณ ภาควิชาสังคมศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รินทร์ชัย สัจจพันธ์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ราชบัณฑิต เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ดำเนินการโดยสำนักศิลปกรรม

สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัยของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก

สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

- วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗ รองศาสตราจารย์วุฒิชัย มูลศิลป์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทย บรรยายเรื่อง “**ป้อมพระจุลจอมเกล้ากับการรักษาเอกราชของ**

ชาติ” ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรับปรุงแก้ไขป้อมผีเสื้อสมุทรให้ติดตั้งอาวุธปืนใหญ่สมัยใหม่ และทรงสร้างป้อมขึ้นมาใหม่พร้อมทั้งติดตั้งปืนใหญ่สมัยใหม่ ซึ่งภายหลังพระราชทานนามว่า “ป้อมพระจุลจอมเกล้า” และ

เมื่อปัจฉามิตรคุกคามประเทศไทยรุนแรงยิ่งขึ้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงปรึกษาพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเร่งสร้างป้อมและซื่อศาสตราวุธ พร้อมทั้งเสด็จฯ ไปตรวจตราการสร้างป้อมและทรงทดลองยิงปืนใหญ่ที่ป้อมพระจุลจอมเกล้าด้วยทรงเห็นว่าป้อมพระจุลจอมเกล้าจะเป็นปราการสำคัญในการป้องกันเรือรบของปัจฉามิตรที่สำคัญ ในเดือนกรกฎาคม ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) ปัจฉามิตรฉวยโอกาสตีฝ่าป้อมพระจุลจอมเกล้า ไทยต้องเผชิญกับการประกาศปิดปากอ่าว มีการยื่นคำขาดเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์จากไทย รวมทั้งยึดเมืองจันทบุรีและตราดในเวลาต่อมา ไทยต้องดำเนินการทางการทูตซึ่งทำให้ไทยเสียดินแดนที่เป็นประเทศราช เสียเงินค่าปฏิกรรมสงคราม และยังมีผลต่อเนื่องต่อมา จนทำให้เสียดินแดนที่เป็นประเทศราชอีก ๒ ครั้ง หลังจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของป้อมพระจุลจอมเกล้า โดยมีการซื้อปืนใหญ่มาดัดตั้งเพิ่มเติม ปัจจุบัน ป้อมพระจุลจอมเกล้าเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ชาติไทย อันแสดงให้เห็นพระราชปณิธานอันแรงกล้าของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในอันที่จะรักษาเอกราชของชาติไว้ให้ได้ ได้จัดเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ทหารเรือ แสดงอาวุธยุทโธปกรณ์และส่วนประกอบต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการในการป้องกันประเทศ และเป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนด้วย

- วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ **รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร สิริกาญจน** ภาควิชาชีววิทยา สาขาวิชาชีวเคมีวิทยา บรรยายเรื่อง “คุณค่าของชีวิตมนุษย์กับโทษประหารในสังคมไทยปัจจุบัน” นับตั้งแต่กระแสความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนได้แผ่ขยายอย่างกว้างขวางในสังคมไทยปัจจุบัน มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณค่าและชีวิตความเป็นอยู่ในเชิงจริยธรรมของบุคคลต่อสังคมหลายประการ เช่น เรื่องการคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตในสังคมไทยว่าเป็นการทำลายคุณค่าของชีวิตมนุษย์และขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ในการประชุมทางวิชาการเรื่องคุณค่าและการประเมินคุณค่าเกี่ยวกับชีวิตและสังคม : โทษประหารชีวิต ซึ่งมีข้อคิดเห็นในด้านต่าง ๆ คือ พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ไม่ยอมรับอำนาจสูงสุดของพระเจ้าหรือเทพองค์ใด แต่ยอมรับกฎแห่งกรรม ส่วนนักสิทธิมนุษยชนคัดค้านโทษประหารชีวิตเพราะเห็นว่าชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่พึงเคารพ และไม่มีผู้ใดมีสิทธิทำลายล้างได้ ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้คำนึงถึงหลักการเรื่องการประหารชีวิตนักโทษให้เหมาะสมเช่นกัน เนื่องจากกฎหมายเปิดโอกาสให้มีการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษได้ การลงโทษประหาร

ชีวิตในสังคมนั้น ควรหรือไม่ควร ถูกหรือผิดประการใด คงจะไม่ยุติได้โดยง่าย ทำให้เกิดเป็นประเด็นปัญหาถกเถียงกันในสังคมไทยในปัจจุบัน การสรุปคำตอบอย่างใดอย่างหนึ่งอาจไม่ใช่เรื่องง่าย อย่างไรก็ตามต่างก็สนับสนุนให้ประเทศไทยมีการลงโทษประหารชีวิตต่อไป เนื่องจากความกลัวและความไม่แน่ใจในความอยู่รอดปลอดภัยของตนเองและสังคม แต่ผู้มีส่วนอำนาจในการพิจารณาต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบด้วย

สำนักวิทยาศาสตร์

- วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗ **ศาสตราจารย์ ดร.มงคล เดชนครินทร์** ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง “ไฟฉายแบบใช้แอลอีดี สีขาว” เสนอประวัติการประดิษฐ์และลักษณะทางไฟฟ้า อีกทั้งลักษณะทางแสงของแอลอีดี (ไดโอดเปล่งแสง) สีขาว นอกจากนี้ผู้นิพนธ์ขอเสนอแนวทางการประยุกต์อุปกรณ์ชนิดนี้เป็นตัวกำเนิดแสงในไฟฉายที่ใช้ส่องทางในยามค่ำคืน แทนหลอดไฟแบบไส้ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป ผลการทดสอบแอลอีดี สีขาวที่มีจำหน่ายในท้องตลาดปัจจุบันแสดงให้เห็นว่า สิ่งประดิษฐ์ชนิดนี้มีลักษณะทางไฟฟ้าคล้ายกับไดโอดเรียงกระแส แต่มีแรงดันไฟฟ้าขีดเริ่มเปลี่ยน (threshold voltage) สูงกว่า และเมื่อเปรียบเทียบกับหลอดไฟฉายแบบไส้แล้ว ปรากฏว่ายังมีประสิทธิภาพทางแสงต่ำกว่าอุปกรณ์อย่างหลังนี้อยู่มาก แอลอีดีสีขาวจะต้องมีจำนวนมากราว ๑๐๐ ตัว จึงจะใช้แทนหลอดไฟฉายแบบไส้ได้โดยมีปริมาณแสงใกล้เคียงกัน และ
- **ศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิงใจนุช จงรักษ์** ภาควิชาชีววิทยา สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ บรรยายเรื่อง “โพรงอากาศขากรรไกรบนกับงานถอนฟัน” โพรงอากาศขากรรไกรบนอยู่ใกล้กับรากฟันกรามบนทั้งสองข้าง ดังนั้นเมื่อมีพยาธิสภาพปลายรากฟันกรามบน ก็จะส่งผลให้เกิดการอักเสบของโพรงอากาศ และในทางกลับกันพยาธิสภาพของโพรงอากาศ เช่น โพรงอากาศอักเสบ ก็จะส่งผลให้เกิดการปวดฟันได้ งานของทันตแพทย์จึงมีความเกี่ยวข้องกับโพรงอากาศขากรรไกรบน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการถอนฟัน ซึ่งอาจทำให้เกิดมีช่องต่อเชื่อมระหว่างช่องปากกับโพรงอากาศโดยผ่านทางเข้าฟันที่ถูกถอนออกไป (oro-antral fistula) หรืออาจมีเศษรากฟันหักทะลุเข้าสู่โพรงอากาศได้
- วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ **นายนิพนธ์ ทรายเพชร** ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาดาราศาสตร์ บรรยายเรื่อง “สุริยุปราคาเต็มดวง ๑๔ ส.ค. ๒๕๑๑ สรุปรายงานของคณะนักดาราศาสตร์ฝรั่งเศสและสุริยุปราคาชุดหว่ากอก” สุริยุปราคาชุดหว่ากอกเกิดครั้งแรกบริเวณขั้วโลกเหนือ เกิดขณะดวงจันทร์อยู่ที่จุดราหู สุริยุปราคาชุดเดียวกันจะเกิดทุก ๆ รอบซารอส ซึ่งยาว ๖๕๕๕.๓๒๑๑ วัน (ประมาณ ๑๘ ปี ๑๐ ๑/๓

วัน) ในวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๒๓๑ สุริยุปราคาชุดหว่ากอกเกิดและเห็นเป็นสุริยุปราคาเต็มดวงในประเทศจีน แต่เห็นเป็นสุริยุปราคาบางส่วนในประเทศไทย ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ทอดพระเนตรที่ลพบุรี ประมาณ ๑๘๐ ปีต่อมา ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ เกิดเป็นสุริยุปราคาเต็มดวงที่หว่ากอก และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงคำนวณพร้อมเสด็จพระราชดำเนินไปทรงทอดพระเนตรสุริยุปราคาชุดนี้ยังเกิดอยู่ถูกรอบซารอส โดยจะสิ้นสุดทางซัวโลกได้ และเป็นชุดซารอส ๑๓๓ คณะนักดาราศาสตร์ฝรั่งเศสได้เข้ามาศึกษาสุริยุปราคาเต็มดวง ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ที่หว่าโทน โดยมีเอ็ม สเตฟอง เป็นหัวหน้า วัตถุประสงค์ของคณะนักดาราศาสตร์ฝรั่งเศสมี ๓ ข้อ คือ วัดเวลาที่ดวงจันทร์สัมผัสขอบดวงอาทิตย์ ใช้สเปกโทรสโคปตรวจและศึกษาก๊าซที่พุ่งจากผิวดวงอาทิตย์ รวมทั้งการตรวจศึกษาโคโรนาของดวงอาทิตย์นักดาราศาสตร์ฝรั่งเศสสรุปเวลาเริ่มเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงคือ ๑๑ น. ๓๙ นาที ๒๓.๔๕ วินาที และสิ้นสุดเต็มดวงเมื่อเวลา ๑๑ น. ๔๖ นาที ๙.๑ วินาที รวมเวลามีมืดมิดนาน ๖ นาที ๔๕.๖๕ วินาที สำหรับสิ่งที่พุ่งออกไปเหนือผิวดวงอาทิตย์เป็นก๊าซที่ลุกไหม้อยู่ในดวงอาทิตย์ ส่วนแสงโคโรนาสีขาวแผ่จากดวงอาทิตย์ออกไปไกล ๔ ทิศ และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสิ่งที่พุ่งออกจากผิว **ศาสตราจารย์ ดร.สมชาติ โสภณธรรมฤทธิ์** ราชบัณฑิต ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง “การผลิตข้าวกล้องด้วยเทคนิคฟลูอิดเซชันโดยใช้ไอน้ำร้อนยวดยิ่ง” กระบวนการผลิตข้าวหนึ่งในปัจจุบันใช้ข้าวเปลือกเป็นวัตถุดิบในการผลิตซึ่งใช้ระยะเวลาและสิ้นเปลืองพลังงาน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะลดระยะเวลาในการผลิตข้าวหนึ่งโดยการนึ่งข้าวกล้องด้วยเทคนิคฟลูอิดเซชันโดยใช้ไอน้ำร้อนยวดยิ่ง โดยศึกษาอิทธิพลของระยะเวลาในการแช่ อุณหภูมิไอน้ำร้อนยวดยิ่ง และความสูงเบดที่มีผลต่อคุณภาพข้าวในด้านปริมาณต้นข้าว ความขาวของข้าวสาร White belly และความหนืดของแป้งข้าว ทำการทดลองโดยใช้ข้าวกล้องที่มีความชื้นเริ่มต้นก่อนแช่ร้อยละ ๑๒.๔ มาตรฐานแห้ง แช่ในน้ำที่อุณหภูมิ ๗๐ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา ๐.๕-๒ ชั่วโมง นำมาอบแห้งที่อุณหภูมิไอน้ำร้อนยวดยิ่ง ๑๒๐-๑๖๐ องศาเซลเซียส ความเร็วของไอน้ำร้อนยวดยิ่งเท่ากับ ๓.๙ เมตรต่อวินาที และความสูงเบด ๘-๑๒ เซนติเมตร ผลการศึกษาแสดงว่าสามารถนึ่งข้าวกล้องที่ผ่านการแช่ ๑ ชั่วโมง ด้วยไอน้ำร้อนยวดยิ่งที่อุณหภูมิ ๑๔๐ องศาเซลเซียส เจลเกิดขึ้นพร้อมกับความชื้นของข้าวกล้องที่ลดลง ความชื้นหลังการนึ่งข้าวกล้องด้วยไอน้ำร้อนยวดยิ่งที่เหมาะสมมีค่าประมาณร้อยละ ๒๔ มาตรฐานแห้ง โดยที่ร้อยละต้นข้าวยังสูงอยู่ คุณภาพด้าน

ความขาวและ White belly อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ถ้าวัดความชื้นต่ำกว่านี้ร้อยละต้นข้าวจะลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ความขาวของข้าวสารจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อความชื้นต่ำกว่าร้อยละ ๑๔ มาตรฐานแห้ง สำหรับ White belly จะลดลงเมื่อเวลาการอบแห้งเพิ่มขึ้น จากการวิเคราะห์สมบัติความหนืดของแป้งเป็น peak viscosity, breakdown viscosity และ setback viscosity พบว่ามีค่าต่ำกว่าข้าวก่อนนึ่ง และ **ศาสตราจารย์ ดร.ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ** ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ บรรยายเรื่อง “การบริหารความเสี่ยง” การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงจะเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ของสายงาน แล้วจึงทำการค้นหาความเสี่ยงต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้เกิดวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้น จากนั้นจึงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินความเสี่ยงผ่านแบบสอบถามโดยใช้ เทคนิค การวิเคราะห์สาเหตุของข้อบกพร่องและผลกระทบ (Failure Mode and Effects Analysis) หรือ FMEA เพื่อเรียงลำดับความเสี่ยงตามความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดการ ขั้นตอนต่อมาคือการสร้างแผนจัดการความเสี่ยง ซึ่งได้อาศัยหลักของการวิเคราะห์แขนงความบกพร่อง (Fault Tree Analysis) หรือ FTA ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสี่ยงเพื่อวางแผนจัดการ เสร็จแล้วจึงทำการสร้างระบบสำหรับติดตามสอบทานเป็นขั้นตอนสุดท้าย

สำนักศิลปกรรม

- วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ **ศาสตราจารย์ ดร.สิทธา พินิจภูวดล** ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวรรณคดี เปรียบเทียบ บรรยายเรื่อง “พระราชนิพนธ์แปลนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระและตีโต บทเรียนพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย : คุณสมบัติของมหาบุรุษ” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปลเรื่อง “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” และ “ตีโต” จากหนังสือเรื่อง “A Man called Intrepid” ของ เซอร์วิลเลียม สตีเฟนสัน (Sir William Stevenson) และหนังสือ “TITO” โดย พิลลิส ออติ (Phyllis Auty) “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” และ “ตีโต” ต่างก็เป็นวรรณกรรมสารคดีทางประวัติศาสตร์สากลในยุคสมัยเดียวกัน ที่มีตัวเอกของเรื่องเป็นบุคคลจริงในประวัติศาสตร์ มีความยิ่งใหญ่โดดเด่น เป็นผู้มืบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าประวัติศาสตร์โลก และยังเป็นตัวละครที่แสดงแนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติพื้นฐานของมหาบุรุษไว้ด้วย คือ ความเฉลียวฉลาดและเขาวนไวไวไหวพริบเฉียบคม ความรอบรู้วิทยาการรอบด้านทั้งด้านประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ยุทธศาสตร์ และอักษรศาสตร์ มีความสามารถมองเห็นการณ์ไกลอย่างแหลมคม แม่นยำ มีความรอบคอบ สุขุม มีผลงานสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมกว้างไกลจนถึงขั้นที่แผ่

ไปยังนานาประเทศทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นผลงานทางวัฒนธรรม หรือนามธรรม และรองศาสตราจารย์ ดร.วิรัชชัย นาควงษ์ ภาศิสมาชิก ประเภทวิจิตรศิลป์ สาขาวิชาดุริยางคกรรม บรรยาย เรื่อง “ฝึกร้องเพลงใน ๒๐ นาที” หลักการฝึกร้อง เพลงภายใน ๒๐ นาที คือ ๑. ต้องรู้จักทำนองและคำร้องของ เพลงมาก่อน และเคยร้องได้บ้างแล้ว หากยังไม่เคย ใช้ทำนอง เพลงจากคาราโอเกะช่วยฝึกได้ ๒. วิเคราะห์คำร้องเพื่อแบ่ง ววรรคตอนการหายใจ หลักสำคัญคือ การแบ่งวรรคหายใจใน การร้องเพลงตามการพูด เมื่อพูดอย่างไร เวลาร้องเพลงก็ ควรหายใจอย่างนั้น ๓. ฝึกหายใจให้ถูกวิธี โดยมีหลักว่า หายใจเร็วและให้ลมเต็มท้องทันที เมื่อลมเต็มท้องแล้วให้ แปลงคำร้องทันที ๔. พยายามให้คอเปิดกว้างที่สุด โดยหย่อน ขากรรไกรล่างลง ๕. คำชัดเจน การร้องเพลงอาจต้องเน้นคำ มากกว่าการพูดเล็กน้อย เพราะมีทำนองเพลงมาดึงความ สนใจส่วนหนึ่งของผู้ฟังไปเสียจากความหมายของคำนั้น ๆ การเน้นคำมากกว่าปรกติเล็กน้อยจะช่วยดึงความสนใจของผู้ ฟังให้กลับมาอยู่ที่คำร้องได้ ๖. รู้จักเลือกคีย์เพลงที่เหมาะสม สำหรับตน ๗. หัดนับจังหวะและมีความรู้เรื่องท่วงเพลง

- วันอังคารที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ นายจุลทัศน์ พยาฆรานนท์ ภาศิสมาชิก ประเภทวิจิตรศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม บรรยาย เรื่อง “ความเป็นมาของไตรและภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดระฆัง โฆสิตารามวรมหาวิหาร” วัดระฆังโฆสิตาราม เดิมเรียกว่า วัดบางหัวไทรใหญ่ เป็นวัดโบราณมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดวรมหาวิหาร ขณะสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรง รัชการในพระเจ้ากรุงธนบุรี เป็นพระราชวรินทร์ ตำแหน่ง เจ้ากรมพระตำรวจนอกขวา เมื่อรับพระราชโองการให้เป็น แม่ทัพไปตีเมืองโคราช จึงรับสั่งให้เรือเรือกองและหอนั่งหลังคามา งจาก ฝาสำหรับวัด กันด้วยกระแจะมาปลูกถวายวัดบางหัวไทร ใหญ่ เมื่อสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเสด็จขึ้นเถลิงถวัลย- ราชสมบัติใน พ.ศ. ๒๓๒๕ ได้ทรงปรารภถึงเรือและหอนั่ง หลังนั้น ทรงใคร่จะปฏิสังขรณ์ให้มั่นคงสวยงามยิ่งขึ้นและมี พระราชประสงค์จะให้เป็นที่ประทับพระไตรปิฎก จึงรับสั่งให้ขุดสระ ลงในที่นั้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมก่ออิฐสูงไม่กั้นโดยรอบเพื่อกันทลาย แล้วเรือเรือกองและหอนั่งจากที่เดิมมาปลูกลงในสระเป็นรูปเรือ น ๓ หลังแฝด หอกลางเป็นห้องโถง เปลี่ยนหลังคามุงจากเป็น มุงกระเบื้อง ชายคามีกระเบื้องรูปเทพนมเรียงรายเป็นระยะ ๆ เปลี่ยนฝาสำหรับวัดและฝากระแจะเป็นฝาไม้สักปลูกปักปะกน ภายในเรียบเขียนรูปภาพ บานประตูหอด้านใต้เขียนลายรดน้ำ บานประตูหอกลางโถงและเป็นนกวายุภักษ์ประกอบด้วยกระหนก

เครือเถา บานประตูนอกชานแกะเป็นนาคลายกระหนกเครือวัลย์ มีซุ้มข้างบนเป็นลายกระหนกเครือวัลย์ ชายคาภายนอกติด คันทวย และโปรดให้สร้างตู้พระไตรปิฎกขนาดใหญ่เขียนลาย รดน้ำ ๒ หลังประดิษฐานไว้ในหอด้านเหนือและหอด้านใต้ ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมื่อครั้งยังทรง ดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหลวง อิศรสุนทร ทรงเป็นผู้อำนวยการสร้างโดยเฉพาะลายรดน้ำ และลายแกะ นัยว่าเป็นผีพระหัตถ์ของพระองค์กับครูช่างที่ มาจากกรุงศรีอยุธยา เมื่อการปฏิสังขรณ์เสร็จแล้ว ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพระราชพิธีมหกรรมฉลองและ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงบำเพ็ญพระราชกุศลด้วยพระองค์ เอง แล้วได้ทรงปลูกต้นจันทน์ไว้ในทิศทั้ง ๔ พร้อมด้วยพระเจ้า ลูกยาเธอ กรมหลวงอิศรสุนทรและครูช่างอยุธยา เสร็จแล้ว ทรงประกาศพระราชอุทิศเป็นหอพระไตรปิฎก และรอง ศาสตราจารย์ ดร.เรีนฤทธิ์ ลัจจพันธุ์ ภาศิสมาชิก ประเภท วรรณศิลป์ สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยแก้ว บรรยายเรื่อง “มีอะไร ดีในนวนิยายเรื่อง ผู้ดี ของ ‘ดอกไม้สด’ ” นวนิยายเรื่อง “ผู้ดี” ของ “ดอกไม้สด” หรือ ม.ล.บุปผา นิมนานเหมินท์ เป็นที่รู้จัก กันดีในหมู่นักอ่านทั่วไป เพราะได้รับคัดเลือกจากกระทรวง ศึกษาศึกษา ให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาชั้นมัธยมศึกษา มา จนถึงปัจจุบัน “ดอกไม้สด” เขียนนวนิยายเรื่อง “ผู้ดี” ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ สะท้อนภาพสังคมไทยในช่วงหลังเปลี่ยนแปลง การปกครอง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของทุกชนชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนชั้นสูง ซึ่งเรียกกันว่า “ผู้ดี” ผู้เขียนได้ เสนอแนวคิดที่คนชั้นสูงต้องพยายามปรับเปลี่ยนตนเองตาม ความเหมาะสมเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมใหม่ท่าม กลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งวิทยาการความรู้ ค่านิยม รสนิยม และทัศนคติแบบตะวันตกซึ่งเข้าสู่สังคมไทยผ่าน กระบวนการการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ “ดอกไม้สด” ได้ นิยามความหมายของ “ผู้ดีที่แท้จริง” ผ่านตัวละครต่าง ๆ สรุป ได้ว่า ความเป็นผู้ดีไม่ได้อยู่ที่เปลือกนอก ชาติตระกูล ยศศักดิ์ หรือทรัพย์สินศฤงคาร แต่ผู้ดีคือผู้ประพฤติดี ทั้งกาย วาจา ใจ ผู้รักษาเกียรติของตน มีความอดกลั้นรู้จักระงับอารมณ์ ล้ารวม กิริยาวาจา เสียสละ แม้ตกอับยากจนก็ไม่มักได้ในของของคน อื่น หรือพึ่งพาอาศัยคนอื่นให้เขาดูถูกหมิ่นแคลน รู้จักให้อภัย ผู้อื่น และทำดีโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่า ความเป็นผู้ดีเป็นศาสตร์และศิลป์ของการครองตน ที่ต้องมี การอบรมขัดเกลาจนฝังเข้าไปอยู่ในกิริยา วาจา และจิตใจจนไม่รู้ สึกว่าต้องฝืนทำ คุณลักษณะของความเป็นผู้ดีนี้จึงมีคุณค่าควร จะรักษาสืบต่อไปในยุคที่สังคมจะหา “ความเป็นผู้ดี” ได้ยากเต็มที

ผู้สนใจบทความดังกล่าวขออนุญาตค้นคว้าได้ที่ห้องสมุดราชบัณฑิตยสถาน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ศูนย์แห่งความเป็นเลิศเพื่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับลูกเสือและเยาวชน

ใน โอกาสที่ราชบัณฑิตยสถานจัดงานฉลองวันสถาปนา ราชบัณฑิตยสถานครบ ๗๐ ปี ไตรมาสที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ราชบัณฑิตยสถานได้จัดให้มีการสัมมนาในหัวข้อต่าง ๆ โดยมีสำนักทั้ง ๓ สำนักร่วมดำเนินการ ในส่วนของสำนักวิทยาศาสตร์ ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **ศูนย์แห่งความเป็นเลิศเพื่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับลูกเสือและเยาวชน** ขึ้น

โครงการนี้เกิดขึ้นเนื่องจากสำนักวิทยาศาสตร์เห็นว่า สำนักฯ มีราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบกับได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกจำนวน ๔ คน คือ ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรดุลย์ ศาสตราจารย์ ดร. นพ.ปณต มิคะเสน ศาสตราจารย์ ทพ.ลลิตี ส. ศรีโสภาค ศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ จึงเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานต่าง ๆ มาสัมมนาโต๊ะกลมร่วมกับราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกของราชบัณฑิตยสถาน

ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรดุลย์ ราชบัณฑิตผู้ดำเนินการอภิปราย ได้กล่าวถึงกิจกรรมของลูกเสือเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการมาแล้วว่ามีหลายโครงการ เช่น โครงการปลูกต้นสักเฉลิมพระเกียรติ รัชกาลที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙ โครงการปลูกต้นสักเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา และเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๓๖ พรรษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ โครงการดอยตุงเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเจริญพระชนมายุ ๙๐ พรรษา เมื่อ

โดยที่ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง นอกเหนือจากการค้นคว้าและบำรุงสรรพวิชาให้เป็นคุณประโยชน์แก่ชาติและประชาชน คือบทบาทในฐานะเป็นสถาบันที่เป็นองค์รวมของความรู้ ให้ความคิดเห็น คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาหรืออาจจะเป็นปัญหาของประเทศในอนาคต รวมทั้งเป็นสถาบันหลักของเครือข่ายทางปัญญาแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถานจึงเห็นควรให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **ศูนย์แห่งความเป็นเลิศเพื่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับลูกเสือและเยาวชน** ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรุงเทพมหานคร ในโอกาสฉลองการสถาปนา ราชบัณฑิตยสถานครบ ๗๐ ปี และร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ทั้งนี้ เพื่อกำหนดนโยบายและกิจกรรมของลูกเสือและเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และระดมความคิดจากผู้เข้าร่วมประชุม สาระจากวิทยากรและความเห็นของผู้เข้าประชุมสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๓๖ จัดโครงการคาราวานแรลลีสถมลพิษ โดยกำหนดให้แข่งขันปลูกต้นสัก รวมปลูกต้นสักได้ไม่ต่ำกว่า ๙๐๐,๐๐๐ ต้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการลูกเสือป่าไม้ และโครงการลูกเสือยามแดง

จะเห็นได้ว่าลูกเสือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด การจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศเพื่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับลูกเสือและเยาวชนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีสถานที่ที่เป็นศูนย์ต้นแบบที่ให้ความรู้และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมแก่ลูกเสือและเยาวชน ฝึกฝนให้มีความรู้ คิดได้เอง และมีห้องปฏิบัติการให้ทดลองด้วยตนเอง

นายเชิดพงษ์ สิริวิรัช ปลัดกระทรวงพลังงาน ได้ อภิปรายเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อมว่า การสร้าง โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน เช่น การสร้างเขื่อน ท่อส่งแก๊ส สายส่งไฟฟ้า ล้วนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำลายสภาพป่า และสภาพดั้งเดิม อีกทั้งการเผาไหม้เพื่อให้ได้พลังงานใน อุตสาหกรรม ก็ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ทำให้เกิดภาวะโลกร ้อน แต่พลังงานก็เป็นสิ่งจำเป็น

การใช้พลังงานของโลก ส่วนใหญ่ยังคงใช้น้ำมันและ แก๊สธรรมชาติ โดยภาคขนส่งใช้พลังงานสูงสุด รองลงไปเป็น ภาคอุตสาหกรรม และทวีปเอเชียใช้พลังงานสูงสุด โดยเฉพาะ ประเทศจีนและอินเดีย พลังงานที่ประเทศไทยใช้มากคือ น้ำมัน แต่ยังไม่ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ในภาคขนส่งมากเกินไป แม้ประเทศไทยผลิตแก๊สธรรมชาติและน้ำมันดิบได้ร้อยละ ๔๐ ของพลังงานที่ใช้ในประเทศ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการพัฒนาพลังงานอย่าง สมดุลควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้ใช้ พลังงานแบบผสมผสาน สนับสนุนให้ใช้แก๊สธรรมชาติเป็น พลังงานหลัก จัดหาและใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดการพลังงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาค การผลิต สร้างเสถียรภาพด้านราคาน้ำมัน ดำเนินการให้มี พลังงานใช้อย่างต่อเนื่องและพอเพียงเป็นเวลา ๕๐ ปี มี พลังงานใช้อย่างทั่วถึงในราคาที่เป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพลังงาน ของภูมิภาค

ในภาคขนส่งและอุตสาหกรรมให้ใช้พลังงานลดลง และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ส่งเสริมระบบขนส่งมวลชน ระบบขนส่งแบบราง และการขนส่งทางน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงานและเน้นคุณภาพ เช่น เปลี่ยนจากน้ำมันเป็น แก๊สธรรมชาติ เอทานอล และไบโอดีเซล มีการกำกับคุณภาพ เชื้อเพลิง เช่น การใช้น้ำมันไร้สารตะกั่ว การกำหนดให้น้ำมัน ตามีกำมะถันต่ำ ปรับปรุงน้ำมันดีเซลและเบนซิน นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้า การใช้พลังงานจากมวลชีวภาพ ชยะ พลังงานแสงอาทิตย์ ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งเสริมคุณภาพสิ่ง แวดล้อม และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนา ชนบท อีกทั้งเป็นการขยายฐานความรู้ด้านเทคโนโลยี

พลังงานจากมวลชีวภาพที่ดำเนินการในปัจจุบัน ได้แก่ การใช้เอทานอลผสมในแก๊ซฮอลออกเทน ๙๕ การผสมไบโ- อดีเซลร้อยละ ๒-๒๐ การผลิตไฟฟ้าจากมวลชีวภาพ ส่งเสริม ชุมชนให้ผลิตพลังงานจากมวลชีวภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อสิ่ง แวดล้อมและช่วยลดปรากฏการณ์เรือนกระจก

แนวทางส่งเสริมบทบาทเยาวชนในด้านพลังงานและ สิ่งแวดล้อมมีดังนี้

- ๑. ชี้ให้เยาวชนเห็นความสำคัญของการประหยัด

พลังงาน

- ๒. ให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ พลังงาน
- ๓. สร้างนิสัยที่ดีในการอนุรักษ์พลังงานเป็นกิจวัตร ประจำวัน
- ๔. รณรงค์ให้เปลี่ยนพฤติกรรมเพื่ออนุรักษ์พลังงาน
- ๕. ทำกิจกรรมประหยัดพลังงานให้เป็นเรื่องที่เข้าใจ ได้ง่าย

ลูกเสือซึ่งเป็นเยาวชนของชาติที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้นำในอนาคต จะมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์พลังงาน เนื่องจากเยาวชนช่างเรียนรู้ ช่างจดจำ ช่างสังเกต สามารถ ปลุกฝังทัศนคติสร้างนิสัยอนุรักษ์พลังงาน และเป็นสื่อกลางใน การถ่ายทอดค่านิยมแก่คนรอบข้างได้

ดร.มณฑิพย์ ศรีรัตนทา ทาบุญกานอน ผู้ตรวจราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อภิปราย เกี่ยวกับแนวความคิดของการจัดตั้งศูนย์ฯ ว่า ควรเริ่มต้นด้วย การกำหนดองค์ความรู้และกิจกรรมให้แก่ลูกเสือ เพื่อให้เกิด จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง ซึ่งมี ๓ ข้อหลัก คือ

- ๑. การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจการทำงานของระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลกระทบจากกิจกรรมของคน ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ และโลก
- ๒. การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อม โดยตรง เป็นการฝึกและพัฒนาทักษะที่สำคัญในการตัดสินใจ และการแก้ปัญหา
- ๓. การเรียนรู้เพื่อสิ่งแวดล้อม นำสิ่งเรียนรู้ทั้งหมด สู่ความตั้งใจจริงในการปฏิบัติที่เป็นคุณต่อสิ่งแวดล้อมและ ธรรมชาติในวิถีชีวิตจริง

ทั้งนี้ เพื่อเตรียมลูกเสือให้เป็นผู้นำด้านสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ซึ่งอาจทำในรูปของ มาตรการ แผนงาน โครงการต่าง ๆ รวมทั้งมาตรการทางภาษี นอกจากนี้ ศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อม ควรมีชิ้นงานที่แสดงถึงวิวัฒนาการของลูกเสือบทบาท ภารกิจ ประดิษฐ์คิดค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งให้ศูนย์นี้เป็น แหล่งให้ความรู้ด้านต่าง ๆ จากการที่ลูกเสือมีหลายรุ่น หากมี การวางแผนร่วมกัน จัดการวิธีการให้ความรู้ และมีการให้ ความรู้อย่างต่อเนื่อง ก็จะส่งผลดีในภาพรวม

นายวัชรพงศ์ ขุมเพชร หัวหน้าลูกเสือและยุวกาชาด สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึงค่ายลูกเสือ และ ยุวกาชาด มีทั้งหมด ๓ แห่ง คือ ค่ายลูกเสือกรุงธน แขวงบางมด เขตทุ่งครุ ค่ายลูกเสือพิศลยบุตร แขวงทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง และค่ายลูกเสือจอมประจัญ-นพเกตุ อำเภอแปลงยาว จังหวัด

ฉะเชิงเทรา

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ กำหนดจะพัฒนาค่ายลูกเสือ เดิมเป็นค่ายเยาวชนและสวนการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร (BMA Youthcamp and Learning Park) ปรับเปลี่ยนเป็น ศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและศูนย์การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลและงบประมาณจาก กรุงเทพมหานครจำนวน ๑๖๐ ล้านบาท

ส่วนการจัดสร้างศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อมตามที่มีการเสนอให้ใช้พื้นที่ค่ายลูกเสือกรุงธน นั้น ปลัด กรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วย อย่างไรก็ตาม สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร จะก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งที่ ๒ ภายในค่ายลูกเสือกรุงธน โดยได้รับงบประมาณปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๕๐ ล้านบาท และได้มีการพิจารณางบประมาณปี ๒๕๕๘ ไปแล้ว หากต้องการสร้างศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อมให้เสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. ๒๕๕๗ จะต้องใช้เงินบริจาคหรือเงินอื่นมาดำเนินการ และหากประสงค์จะให้ศูนย์ อยู่ภายในพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งที่ ๒ คงต้องหารือกับสำนัก สวัสดิการสังคม ส่วนสำนักการศึกษาไม่มีงบประมาณดำเนินการตั้งศูนย์ฯ อีกทั้งไม่มีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม และผู้ชำนาญการออกแบบอาคาร

คุณหญิง ดร.กษมา วรวรรณ ณ อรุณยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ดร.คงศักดิ์ เจริญรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้อภิปรายว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับกิจการลูกเสือเป็นอย่างมาก โดยให้มีการดำเนินการแผนฟื้นฟูกิจการลูกเสือ ซึ่งจะสอดคล้องกับกิจกรรมการสร้างศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้โดยศึกษาจากของจริงและลงมือปฏิบัติ จะได้ผลดีกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ด้านธรรมชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็น และควรมีศูนย์ประเภทนี้ให้มากที่สุด เพื่อให้เยาวชนทั้งในเมืองหลวงและต่างจังหวัดได้เรียนรู้และปฏิบัติจากธรรมชาติจริง ๆ

แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่มีอยู่แล้วมีหลายแห่ง แต่ไม่ได้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่แท้จริง เราสามารถฟื้นฟูสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติให้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องลงทุนมากนัก ใช้สิ่งรอบตัวพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศได้ทั้งสิ้น ควรเน้นธรรมชาติแทนตัวอาคารสถานที่หรือสิ่งอื่นที่พบเห็นได้ในเมือง นำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงและบริหารจัดการให้มีความสะดวกพื้นฐาน สะอาด และปลอดภัย เพื่อให้เยาวชนและผู้ปกครองได้ใช้ประโยชน์

สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ วิทยากร ประเทศไทยมีบุคคลที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ จำนวนมาก หากมีการบริหารจัดการที่ดีก็จะสามารถเชิญบุคคลเหล่านั้นมาให้ความรู้แก่ลูกเสือได้

ข้อเสนอจากผู้เข้าร่วมประชุมทั้งจากการแบ่งกลุ่มและจากแบบสอบถาม

๑. รูปแบบของศูนย์ฯ

- **ที่ตั้ง :** ให้มีทั้งศูนย์ส่วนกลางและศูนย์ภูมิภาค ศูนย์ส่วนกลางมีผู้เสนอให้ตั้งที่ค่ายลูกเสือพิศลยบุตร เขตดอนเมืองมากที่สุด ในส่วนภูมิภาคควรจัดตั้งอย่างน้อยภาคละ ๑ แห่ง ให้ค่ายลูกเสือทุกแห่งเป็นเครือข่าย หากมีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอควรตั้งศูนย์ให้ครบทุกจังหวัดและให้บริการแบบเปิดกว้าง จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนของชาติซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญยิ่ง

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ :** ควรให้กรมส่งเสริมคุณาคุณสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก และสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน เป็นหน่วยงานสนับสนุน หรือหากสร้างที่ใดให้เจ้าของสถานที่เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบ

- **งบประมาณ :** ของงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นหลักและให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม ให้มีงบประมาณต่อเนื่องในอนาคตอาจบริหารงานในรูปแบบของมูลนิธิให้สามารถเลี้ยงตนเองได้

- **ลักษณะ/ขนาดของอาคาร :** ขึ้นกับหน่วยงานที่บังคับบัญชา

- **ห้องกิจกรรม :** ขึ้นกับหัวข้อกิจกรรม

๒. กิจกรรมของศูนย์

- เสนอให้จัดกิจกรรมเป็น ๒ ลักษณะ คือ กิจกรรมภายนอกศูนย์ และกิจกรรมภายในศูนย์

- บุรณการเนื้อหาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

- เน้นให้ลูกเสืออยู่ค่ายพักแรม ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสภาพธรรมชาติ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สะดวก ปลอดภัย

๓. การบริหารและการจัดการ

- เน้นความร่วมมือทั้งจากภายในและภายนอกประเทศอย่างครบวงจรทั้งระบบ

- เน้นสร้างจิตสำนึกสาธารณะและการมีส่วนร่วม

- ควรดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ โดยอาจจัดตั้งเป็นมูลนิธิ

- กลุ่มเป้าหมายควรเป็นทั้งลูกเสือและเยาวชนทั้งหมด

- ควรให้บริการต่อเนื่องตลอดเวลาที่ลูกเสือและเยาวชนต้องการศึกษาค้นคว้า

- ควรให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมด้วย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ ตามหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการติดตามและประเมินผล

๔. ข้อเสนออื่น ๆ

- ควรกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องผ่านการอบรม

อย่างน้อยขั้นจุดเบาะดำ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกและนำไปปฏิบัติต่อ
 เยาวชนและผู้เกี่ยวข้อง และครูทุกคนควรผ่านการอบรมเบื้องต้น

- ควรมีการประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้
 เกิดศักยภาพของการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมในทุกด้าน

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมของลูกเสือ
 เป็นเรื่องที่ดี เป็นกระบวนการปลูกฝังความคิด สร้างระเบียบ
 วินัยให้แก่ลูกเสือซึ่งเป็นของเยาวชนของชาติ จึงควรสนับสนุน
 ให้จัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นโดยเร็ว
 และดำเนินการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นที่ยอมรับกัน การมีสิ่ง
 แวดล้อมที่ดี คนมีคุณภาพ มีสุขภาพจิตดี สุขภาพแข็งแรง สถิติ
 ปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสุข พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ของตน
 อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ครอบครัวของแต่ละคน สังคม
 และประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองไปด้วย.

นางนัยนา วราอัศวปติ *นักวรรณศิลป์ ๘๖*
 นางสาวศิริพร อินทรเชียรศิริ *นักวรรณศิลป์ ๓๖*
 นางสาวอารี พลดี *นักวรรณศิลป์ ๖๖*
 นางสาวรัตติกาล ศรีอำไพ *นักวรรณศิลป์ ๕*
 นางณัฐมาตย์ มุลิกะเจริญ *นักวรรณศิลป์ ๕*
 ผู้สรุป

ไวยากรณ์ภาษาไทย

ถาม คำว่า **จินตนาการ** และ **จินตภาพ** มีความหมาย และอ่าน
 ว่าอย่างไร

ตอบ **จินตนาการ** อ่านว่า *จิน-ตะ-นา-กาน* เป็นคำนาม หมายถึง
 ถึง การสร้างภาพขึ้นในใจ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า *imagi-
 nation*.

จินตภาพ อ่านว่า *จิน-ตะ-พาย* เป็นคำนาม หมายถึง ภาพ
 ที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าจะเป็นเช่นนั้น ตรงกับ
 คำภาษาอังกฤษว่า *image*.

ถาม ความหมายของคำว่า **ปริทัศน์** และ **ปริทรรศน์** เหมือน
 กันหรือไม่

ตอบ **ปริทัศน์** เป็นคำนาม หมายถึง การวิจารณ์, หนังสือประเภท
 วารสารที่วิจารณ์ข่าวหรือเรื่องราวต่าง ๆ.

ปริทรรศน์ เป็นคำนาม หมายถึง ชื่อกล้องชนิดหนึ่งที่ใช้มอง
 สิ่งดูสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีที่กำบังกัน หรือใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ ที่
 อยู่เหนือระดับสายตาผู้มอง เช่น กล้องเรือดำน้ำ, กล้อง
 ตาเรือ ก็เรียก.

* **แก้ไขคำผิดใน “ไวยากรณ์ภาษาไทย” ฉบับปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๑๕๔**
 กรกฎาคม ๒๕๔๗ คำว่า **liquid crystal display** ที่
 ระบุศัพท์บัญญัติไว้ว่า “จอภาพผลึกเหลว” นั้นเป็นการ
 พิสูจน์อักษรผิดพลาด ที่ถูกต้องคือ **จอภาพผลึกเหลว**.

ราชบัณฑิตยสถาน
 ในพระบรมมหาราชวัง
 ถนนหน้าพระลาน
 กทม. ๑๐๒๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบอนุญาตที่ ๔๘/๒๕๒๓
 ไปรษณีย์หน้าพระลาน

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน	เพื่อเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหว ต่าง ๆ กิจกรรมและงานวิชาการของ ราชบัณฑิตยสถาน	จัดทำโดย ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ราชบัณฑิตยสถาน
ที่ปรึกษา	นายชรรค์ชัย บุนปาน นางมณีนรัตน์ ผลิพัฒน์ นางจินตนา พันธุ์พัก ศาสตราจารย์ นพ.ยงยุทธ วัชรกุลย์ ดร.วิจิตวงศ์ ณ บ่อมเพชร รองศาสตราจารย์ ดร.สมควร กวียะ ศาสตราจารย์พิเศษเสฐียรพงษ์ วรรณปก	บรรณาธิการ นางสาวสุปัญญา ชมจินดา กองบรรณาธิการ นางสาวอารี พลดี นางสาวปิยรัตน์ อินทร์อ่อน นางสาวกระลาภักษ์ แพรกทอง นางกนกวรรณ ทองตะโก นางสาวกุลศรินทร์ นาคไพจิตร นางสาวจินดารัตน์ โพธิ์นอก
		นางสาวพรทิพย์ รอดพันธ์ นายอาคม คงทน นางสาวสุกุลตรีรัตน์ ฉ่ำจิตรชื่น นางปัญจมา สูดสวาท นายอภิเดช บุญสงค์
		พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านอุตสาหกรรมพิมพ์ จำกัด ๓๐๗ ซอยลาดพร้าว ๘๗ วังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๕๖๖ ๑๖๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๒๕๑๒, ๐ ๒๕๖๖ ๑๖๐๙